

Työpaikkaonnettomuuksien tutkinta (TOT)

**TUTKIEN
TURVALLISUUTTA
VUODESTA 1985**

9/97

Maatalous

Karjakko oli siirtämässä suurta sonnia toiseen parteen. Siirron aikana hän oli mennyt sonnin kanssa samaan suljettuun parsikäytävään. Karjakko löydettiin kuolleen parresta. Tapauksella ei ollut silminnäkijöitä.

TOT 9/97

1 TAPAHTUMAN KULKU

1.1 Tausta

Karjakko NN:llä oli ollut tapana oma-aloitteisesti kävelyttää sonneja parresta toiseen, jotta niiden siirtäminen teurasautoon olisi ollut helpompaa.

Parret oli juuri uusittu ja ne oli tehty erityisen työturvalliseksi. Uusien parsien keskeisenä ideana oli se, että sonnien siirtäminen parresta toiseen tapahtui suljettua tilaa pitkin, jonne karjakon ei tarvinnut mennä siirron aikana.

NN:lle oli annettu suullinen ohje siitä, että sonneja ei saa siirtää yksin.

NN oli tottunut sonnien käsittelijä ja luotti karja-autonkuljettajien mukaan liiaksi sonneihin.

1.2 Tapaturma

Karjakko NN oli mennyt onnettomuuspäivän aamuna yksin noin 1,5 m korkeilla teräskaitteilla eristettyyn parsiaitaukseen siirtämään sonnia. Ensin hän avasi sonnin parressa olleen oven ja sulki sillä välittömästi parsikäytävän toisen pään. Tämän jälkeen hän käveli parsikäytävää (Kuva 1) pitkin 15 m sen parren luo, johon sonni piti siirtää. NN avasi parren oven ja sulki parsikäytävän toisen pään tällä samalla ovella.

Ilmeisesti sonni oli tullut heti NN:n perään parsikäytävään, ja puski NN:ää juuri sillä hetkellä, kun hän oli sulkemassa parsikäytävää (Kuva 2). Tämän jälkeen NN oli raahautunut avaamaansa parteen, jossa sonni ilmeisesti puski häntä lisää.

Samassa mullittalissa korjausmies MM uusi lattiaritiloita. Hän oli tullut aamulla töihin, mutta ei huomannut siinä vaiheessa onnettomuutta. Vasta aamulla kahvituntin jälkeen, kun hän meni sulkemaan mullittallin ovea ja kulki samalla parren ohitse, hän huomasi NN:n makaavan parressa. NN oli jo kuollut MM:n löytäessä hänet. Sonni oli siinä vaiheessa mennyt alkuperäiseen parteen sa ja MM sulki tämän parren oven.

On mahdollista, että sonni oli ärsyyntynyt ritilöiden uusimistyön aiheuttamasta melusta ja hitsauksesta.

1.3 Kokemus

NN oli kokenut karjakko (nainen) ja hän oli ollut samalla tilalla töissä 7 vuotta. Hän oli 36-vuotias.

1.4 Maatila

Maatila oli tutkimustila ja siellä oli töissä noin 20 työntekijää. Tilalla oli työsuojeluorganisaatio.

2 TAPATURMATEKIJÄT

Riskin ottaminen

NN oli jäänyt tarpeettomasti samaan suljettuun tilaan sonnin kanssa. Parret oli uusittu muutama kuukausi sitten juuri sellaisiksi, ettei parteen tarvinnut mennä sonnin kanssa.

Riskialtis työtapa

NN oli ensin avannut sen parren portin, jossa sonni oli. Turvallinen työtapa olisi ollut se, että NN olisi ensin avannut sen parren portin, jonne sonni oli tarkoitus siirtää.

Ei huomannut taakse tullutta sonnia

Sulkiessaan parsikäytävän ovea, NN oli selin käytävään päin eikä huomannut riittävän ajoissa sitä, että sonni oli aivan hänen takanaan. Tässä vaiheessa sonni ryntäsi NN:n päälle. Jos NN olisi huomannut sonnin ajoissa, hän olisi ehtinyt nousta parsiaidan ylitse.

Suurikokoinen sonni

Sonni oli (elopainoltaan) noin 500-kiloinen ja se oli tarkoitus panna lähiaikoina teuraaksi.

3. VASTAAVIEN TYÖTAPATURMIEN ESTÄMINEN

3.1 Yleistä

Sonnit puolustavat reviiriään. Oudot äänet ja tuoksut saattavat ärsyttää sitä. Erityisesti silloin, kun mullittallis-

sa uusitaan rakenteita ja rakentamisesta syntyy voimakkaita ääniä tms., sonnit saattavat ärsyntyä.

LIITTEET
- Valokuvia

3.2 Turvallisen työtavan valinta

Sonnien siirto, kuljetus ja muu käsittely on vaarallista. Tarpeettomia siirtoja tulee välttää. Samaan suljettuun tilaan ei yksin saa mennä sonnien kanssa, jos se on siellä irti.

Turvallinen työtapa on se, että ensin avataan sen parren ovi, jonne sonni on tarkoitus siirtää ja samalla ovella suljetaan parsikäytävä. Vasta tämän jälkeen avataan sen parren ovi, jossa sonni on. Tällä parren ovella suljetaan parsikäytävän toinen pää.

LISÄTIETOJA

Rautiainen Risto ja Kivikoski Timo, Maatilan työturvallisuus. Maatalousyrittäjien Eläkelaitos. 1992, 192 sivua.

Kuva 1. Yleiskuva parsikäytävästä ja parsista.

Kuva 2. Mallihenkilö seisomassa sillä kohdalla parsikäytävää, missä sonni puski ensimmäiseksi karjakkoo.

TAPATURMAVAKUUTUSLAITOSTEN LIITTO

Bulevardi 28, 00120 Helsinki • Puhelin 09-680 401 • Telefax 09-680 40 389

Lisätietoja: Osastopäällikkö Hannu Tarvainen, puh. 09-680 40 388 tai työturvallisuusinsinööri Sakari Seppänen, puh. 09-680 40 377 • **Tilaukset:** Osastosihteeri Terttu Kumlin, puh. 09-680 40 385